PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW KART PRACY · JĘZYK POLSKI · KLASA 7

Dział 1. Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.)

Pisownia łączna i rozdzielna „nie” według zasad Rady Języka Polskiego obowiązujących od 1 stycznia 2026 r.: rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki (także w stopniu wyższym i najwyższym), imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe, czasowniki, liczebniki, zaimki, wyrażenia przyimkowe; przeciwstawienie i inne wyjątki; pisownia na egzaminie w latach 2026–2030. Sześć kart pracy: teoria z przykładami, ćwiczenia, utrwalenie, zastosowanie i dwa równoległe sprawdziany – z pełnym kluczem odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka	5 zad. 21 pkt
2	**Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – ćwiczenia podstawowe** Sprawdzam, czy rozumiem podstawy	5 zad. 20 pkt
3	**Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – utrwalenie** Zadania o wyższym poziomie trudności	5 zad. 21 pkt
4	**Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – w praktyce** Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia	3 zad. 16 pkt
5	**Sprawdzian: Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – grupa A** 20 minut · 22 pkt	6 zad. 22 pkt
6	**Sprawdzian: Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – grupa B** 20 minut · 22 pkt	6 zad. 22 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny. Podstawa programowa 2017 w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 996). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

niemiły
nie wiem

KARTA 1/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 21 pkt

Przypomnij sobie

- **Od 1 stycznia 2026 r.** obowiązują nowe zasady pisowni Rady Języka Polskiego. O zapisie „nie” decyduje przede wszystkim **część mowy**, przed którą stoi „nie”.
- **Łącznie** piszemy „nie” z: **rzeczownikami** (niepokój, nieprzyjaciel), **przymiotnikami** (niedrogi, niemiły), **imiesłowami przymiotnikowymi** czynnymi i biernymi (niepalący, nieprzeczytany) oraz z **przysłówkami utworzonymi od przymiotników** (niedaleko, niemiło).
- **Nowość 2026 – stopniowanie:** „nie” z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym też piszemy łącznie: **nielepszy, niedroższy, nienajdroższy, nielepiej, nienajlepiej**. Dawniej pisało się je rozdzielnie.
- **Nowość 2026 – imiesłowy:** „nie” z imiesłowami przymiotnikowymi piszemy łącznie bez względu na znaczenie: niepalący, nieżyjący, nieprzeczytany. Dawniej wolno było pisać rozdzielnie, gdy imiesłów oznaczał chwilową czynność. Tej możliwości już nie ma.
- **Rozdzielnie** piszemy „nie” z: **czasownikami** (nie chcę, nie wiedział), wyrazami **można, trzeba, warto, wolno, wiadomo, brak, potrzeba** (nie można), **imiesłowami przysłówkowymi** (nie czytając, nie zjadłszy), formami na **-no, -to** (nie znaleziono), **liczebnikami** (nie trzy, nie pierwszy), **zaimkami** (nie każdy, nie my, nie tak), **wyrażeniami przyimkowymi** (nie dla mnie, nie na temat), **przysłówkami niepochodzącymi od przymiotników** (nie bardzo, nie dość, nie dziś, nie teraz) oraz w wyrażeniach typu **nie fair, nie serio**.
- **Zawsze łącznie**, bo „nie” jest częścią wyrazu: czasowniki **nienawidzić, niepokoić, niedomagać, niedowidzieć**, czasownik **niedosłyszeć** w znaczeniu ‘słabo słyszeć’ (ale: nie dosłyszał = nie usłyszał) oraz wyrazy **niejeden, niektóry, nieco, niewiele, nieswój, niechcący**. Uwaga: **nie dojadać** (= jeść za mało) i **nie dosypiać** piszemy rozdzielnie jak inne czasowniki.
- **Rozdzielnie mimo części mowy** (także z przymiotnikiem i imiesłowem): 1) gdy jest **przeciwstawienie**: nie wysoki, lecz niski; nie leżący, ale siedzący; 2) gdy nazywamy **stan pośredni**: Woda była już nie zimna, ale jeszcze nie ciepła; 3) po słowach **wcale** i **bynajmniej**: Był wcale nie zmęczony; 4) gdy rzeczownik jest orzecznikiem: To jeszcze nie koniec.
- **Na egzaminie ósmoklasisty w latach 2026–2030** CKE uznaje i nowy, i dawny zapis. Pisz według nowych zasad i **konsekwentnie**: ten sam wyraz w całej pracy zapisuj tak samo. Od 2031 r. na egzaminie uznawany będzie tylko nowy zapis.

Pytanie o wyraz po „nie”	Część mowy	Pisownia	Przykład

kto? co?	rzeczownik	łącznie	nieporządek
jaki? (każdy stopień)	przymiotnik	łącznie	niemądry, niemądrzejszy
jaki? (od czasownika)	imiesłów przymiotnikowy	łącznie	niepalący, nieumyty
jak? (od przymiotnika)	przysłówek	łącznie	niedaleko, nienajlepiej
co robi?	czasownik	rozdzielnie	nie wiem
co robiąc? co zrobiwszy?	imiesłów przysłówkowy	rozdzielnie	nie patrząc, nie zjadłszy
ile? który z kolei?	liczebnik	rozdzielnie	nie pięć, nie drugi

„Nie” – razem czy osobno?

Przykłady z wyjaśnieniem

Przykład 1. Dlaczego w zdaniu „Nie czytając instrukcji, wyrzucił nieprzeczytaną ulotkę” raz piszemy „nie” osobno, a raz łącznie?
„Czytając” to imiesłów przysłówkowy (co robiąc?) – z nim „nie” piszemy rozdzielnie.
„Przeczytaną” to imiesłów przymiotnikowy bierny (jaką ulotkę?) – z nim „nie” piszemy łącznie.

Przykład 2. Jak zapisać: „Ten sposób jest (nie)lepszy od poprzedniego”?
Łącznie: **nielepszy**. To przymiotnik w stopniu wyższym, a od 2026 r. „nie” z przymiotnikami w każdym stopniu piszemy łącznie. Dawny zapis rozdzielny CKE uznaje na egzaminie do 2030 r.

Przykład 3. Dlaczego piszemy „niewysoki chłopiec”, ale „chłopiec nie wysoki, lecz niski”?
W drugim wyrażeniu jest przeciwstawienie (lecz): zaprzeczamy jednej cesze i podajemy inną. Wtedy „nie” piszemy rozdzielnie. W pierwszym „niewysoki” to zwykły przymiotnik z „nie”, więc piszemy łącznie.

Zadania

1 **Przyporządkuj wyrażenia do kolumn. Zapisz je w tabeli poprawnie.** ___ / 8 pkt

(nie)pewny (nie)wiem (nie)mądrze (nie)czytając (nie)umyte (nie)trzy (nie)porządek (nie)każdy

pisownia łączna	pisownia rozdzielna

2 **Zapisz poprawnie wyrażenia z nawiasami.** ___ / 6 pkt

1. (nie)palący pasażer → _____
2. (nie)lubię szpinaku → _____
3. (nie)najlepszy pomysł → _____
4. (nie)znając drogi → _____
5. (nie)pierwszy raz → _____
6. (nie)ładnie się zachował → _____

3 **Połącz wyrażenie z częścią mowy, przed którą stoi „nie”. Wpisz literę.** ___ / 4 pkt

1. niedaleko
2. nie chodząc
3. nieoceniony
4. nie wszyscy

a) zaimek
b) imiesłów przymiotnikowy
c) przysłówek utworzony od przymiotnika
d) imiesłów przysłówkowy

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

4 **W którym wyrażeniu „nie” zapisano błędnie?** ___ / 1 pkt

A. nie chcąc **B.** niemiły **C.** nie trzeba **D.** nie ładny

5 **Wyjaśnij, dlaczego piszemy „nie wiem”, a „niewiedza”. Napisz dwa zdania.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian: Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – grupa A

niemiły
nie wiem

KARTA 5/6

20 minut · 22 pkt

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 22 pkt

1 Przyporządkuj wyrażenia do kolumn. Zapisz je w tabeli poprawnie. ___ / 6 pkt

(nie)uczciwy (nie)umiem (nie)dawno (nie)pięć (nie)zrobione (nie)patrząc

pisownia łączna	pisownia rozdzielna

2 Zapisz poprawnie wyrażenia z nawiasami. ___ / 6 pkt

1. (nie)przespana noc → _____
2. (nie)słuchając rad → _____
3. (nie)wolno biegać → _____
4. (nie)szczęście → _____
5. (nie)najszybciej → _____
6. (nie)dla dzieci → _____

3 W którym zdaniu „nie” zapisano **błędnie**? ___ / 1 pkt

A. To niełatwe zadanie.
B. Nie mam czasu.
C. Wyszedł niezamykając drzwi.
D. Nie wszyscy przyszli.

4 Oceń prawdziwość stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest **fałszywe**. ___ / 4 pkt

1. „Nie” z rzeczownikami piszemy łącznie.	P	F
2. „Nie” z zaimkami piszemy łącznie.	P	F
3. Wyraz „niechcący” piszemy łącznie.	P	F
4. Po słowie „wcale” „nie” z przymiotnikiem piszemy łącznie.	P	F

5 Uzasadnij pisownię wyrazów „niepalący” i „nie paląc”. Napisz **dwa** zdania. ___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 7

Podgląd pokazał 6 z 19 stron. Pełna wersja: 19 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – najważniejsze wiadomości – 5 zadań, 21 pkt
- Karta 2: Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – ćwiczenia podstawowe – 5 zadań, 20 pkt
- Karta 3: Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – utrwalenie – 5 zadań, 21 pkt
- Karta 4: Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – w praktyce – 3 zadania, 16 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – grupa A – 6 zadań, 22 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Pisownia „nie” z różnymi częściami mowy (zasady od 2026 r.) – grupa B – 6 zadań, 22 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości z przykładami.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/jezyk-polski-klasa-7-dzial-01-pisownia-nie-z-roznymi-czesciami-mowy-zasady-od-2026-r